

Literatuurtips hoofdstuk 2

1 De motivatie van cursisten bevorderen

Boff Tonella, T. (2017). *Beroepenkaarten. Instrument voor beroepenoriëntatie*. Amsterdam: Boom uitgevers.

Deze 144 beroepenkaarten kun je gebruiken om cursisten te laten zien welke beroepen er onder andere zijn. Ook kunnen ze aangeven welk beroep ze zouden willen uitoefenen.

Kaars Sijpesteijn, B. (2018). Taal- en actiekaarten. Praktijkgericht taal leren met aandacht voor autonomie. *Les*, 36(205), 16-19.

In het artikel werkt de auteur een aspect van praktijkgericht leren uit, namelijk hoe je de transfer van je les naar de praktijk kunt stimuleren met behulp van taalkaarten of varianten daarvan.

Olijhoek, V. & Valk, A. (2016). Reflecteren, oogsten en genieten. Hoe houd ik mijn cursist gemotiveerd? Deel 1. *Les*, 34(200), 19-21.

In dit artikel wordt reflecteren gekoppeld aan het grotere geheel. Samen met oogsten en genieten vormt het een onlosmakelijke schakel in het gemotiveerd houden van je cursisten.

Strybol, J. (2011). Breed motiveren. Op zoek naar motivatoren bij cursisten. *Les*, 29(173), 3-7.

In dit artikel pleit de auteur ervoor om de feedback te richten op de motivatie op het moment dat herhaaldelijk blijven werken aan het besef van fouten geen zin meer heeft.

Verboog, M. (2017). *NT2-cahier klassenmanagement. Hoe organiseer ik mijn lessen?* Amsterdam: Boom uitgevers.

In stap 16 vind je een uitwerking van de taalkaart.

Verboog, M. & Gunawan, D. (2007). *Taal leren op maat. Effectief lesgeven aan NT2-cursisten*. Bussum: Coutinho.

Hoofdstuk 5 gaat in op de verschillende rollen die je als docent vervult. De motiverende rol is daar een van.

Zijlmans, L. (2014). *Lesvaardig. Basisdidactiek NT2*. Amsterdam: Boom uitgevers.

In hoofdstuk 2 van dit boek (zie met name pp. 40-44) vind je de elementen van een veilig en rijk leerklimaat. Een van de elementen is het in stand houden van de motivatie.

2 Zelfstandigheid van cursisten bevorderen

Berben, M. & Teeseling, M. van (2014). *Differentiëren is te leren! Omgaan met verschillen in het voortgezet onderwijs*. Amersfoort: CPS.

In deze publicatie vind je in hoofdstuk 3 informatie over de rollen van de leraar en over hoe je omgaat met verschillen in de les.

Olijhoek, V. & Valk, A. (2017). *NT2-cahier differentiëren. In tien stappen naar gedifferentieerd lesgeven in een heterogene NT2-groep*. Amsterdam: Boom uitgevers.

In dit cahier beschrijven de auteurs tien stappen om op een gestructureerde manier te differentiëren in een heterogene NT2-klas. In stap 8 bespreekt de docent de veranderingen met de cursisten. Deze stap kun je gebruiken bij het voeren van het gesprek met je cursisten over hun onderwijsachtergrond.

3 Opdracht klaar? Doe iets anders!

Dalderop, K. & Halewijn, E. (2015, 13 mei). Autonome leerders, duurzaam resultaat.

Te raadplegen op www.tijdschriftles.nl/inhoud/tijdschrift_artikel/LE-33-0-10/Autonome-leerders-duurzaam-resultaat

In dit artikel beschrijven Kaatje Dalderop en Elwine Halewijn aan welke vereisten een taaltraject moet voldoen om cursisten in staat te stellen een autonome leerder te worden. Een punt is dat de cursist leert zien wat zijn leervraag is. Het kiezen uit een bepaalde set aan herhalingsopdrachten is daar een voorbeeld van.

Verboog, M. (2017). *NT2-cahier klassenmanagement. Hoe organiseer ik mijn lessen?* Amsterdam: Boom uitgevers.

In stap 9 staat dat als cursisten zelfstandig werken, dit veel rendement oplevert.

Verboog, M. & Gunawan, D. (2007). *Taal leren op maat. Effectief lesgeven aan NT2-cursisten*. Bussum: Coutinho.

In hoofdstuk 3 schrijven de auteurs over zelfstandig werken. Afnemende sturing door de docent is een van de aspecten die daarbij aan bod komt.

4 Talen in de les

Bossers, B., Kuiken, F. & Vermeer, A. (red.). (2015). *Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs*. Bussum: Coutinho.

Op pagina 84 en 85 wordt ingegaan op het onderscheid tussen doeltaal, voertaal en steuntaal.

Thije, J. ten & Stams, L. (2014). Mogelijkheden en beperkingen van luistertaal in het NT2-onderwijs. In B. Bossers (red.), *Vakwerk 9. Achtergronden van de NT2-lespraktijk* (pp. 25-36). Amsterdam: BVNT2.

In dit artikel wordt een beeld geschetst van luistertaal en wat deze meertalige communicatievorm inhoudt. Daarnaast beschrijven de auteurs hoe het in het NT2-onderwijs in te passen is.

Zijlmans, L. (2014). *Lesvaardig. Basisdidactiek NT2*. Amsterdam: Boom uitgevers.

Hoofdstuk 4 (pagina 78-80) gaat in op het taalgebruik in de les.

5 Mijn cursisten willen niet samenwerken

Coole, D. de & Valk, A. (2015). *Actief met taal. Didactische werkvormen voor het talenonderwijs*. Bussum: Coutinho.

In *Actief met taal* vind je allerlei werkvormen om je lessen flitsend te houden en op een andere manier aan de vaardigheden te werken.

Dalderop, K. & Halewijn, E. (2015, 13 mei). Autonome leerders, duurzaam resultaat.

Te raadplegen op www.tijdschriftles.nl/inhoud/tijdschrift_artikel/LE-33-0-10/

Autonome-leerders-duurzaam-resultaat

In dit artikel beschrijven Kaatje Dalderop en Elwine Halewijn aan welke vereisten een taaltraject (en ook een docent) moet voldoen om cursisten in staat te stellen een autonome leerder te worden.

Kerpel, A. (2014, 1 juni). 17 coöperatieve werkvormen. Te raadplegen op

<http://wij-leren.nl/cooperatieve-werkvormen-artikel.php>

In dit artikel vind je zeventien werkvormen voor samenwerkend leren. Bij de meeste werkvormen heeft elke cursist een duidelijke taak.

6 Cursisten komen te laat in de les

www.kwaliteitsgroep.nl

De Kwaliteitsgroep Educatie Taal (KET) werkt sinds 2009 aan het verhogen van de inhoudelijke kwaliteit van taaltrajecten. Naar aanleiding van diverse lesobservaties zijn er op de website KET-lessen geplaatst. Dit zijn uitgeschreven casussen van lessen waarin allerlei onderwerpen aan bod komen, waaronder het werkklimaat. Je vindt er een casus waarin cursisten niet op tijd komen. Na de casus zijn er reflectievragen om alleen of met een collega over de casus van gedachten te wisselen.

7 Cursisten maken geen huiswerk

Olijhoek, V. & Valk, A. (2017). *NT2-cahier differentiëren. In tien stappen naar gedifferentieerd lesgeven in een heterogene NT2-groep*. Amsterdam: Boom uitgevers.

[In dit cahier kun je meer lezen over lesgeven aan heterogene groepen en het sandwichmodel.](#)

Verboog, M. (2017). *NT2-cahier klassenmanagement. Hoe organiseer ik mijn lessen?*

Amsterdam: Boom uitgevers.

[Dit cahier gaat over allerlei mogelijke knelpunten die voorafgaand aan of tijdens je NT2-les kunnen voorkomen en die je buiten je les om kunt ervaren. Stap 16 bespreekt wat zinvolle huiswerkopdrachten zijn.](#)